

Nieuwsbrief 2 november 2019

Direct na onze september-nieuwsbrief alweer de volgende, met een uitgebreid verslag van de ontmoetingsdag, nieuws over het Amsterdam Storytelling Festival, en een nieuwe rubriek met tips bij het Vertelforum. Dat forum is overigens vanaf nu voor iedereen in te zien en mee te lezen!

Walter Roozendaal (redactie)

Inhoud

Verslag Ontmoetingsdag 28 september 2019.....	2
Afscheid en welkom bestuursleden	2
Masterclass door Walter Roozendaal	3
Presentatie van de nieuwe website van de Stichting Vertellen.....	6
Workshop Frédérique te Dorshorst (Vertelvrouwe).....	8
De voorstelling 'Kofferkind' van Katty Wtterwulghe	8
Vertelforum	9
Tip: iedereen kan het forum nu lezen!!	9
Tip: Een bericht ontvangen wanneer er iets nieuws op het forum staat	10
Van het bestuur.....	10
Factuur nodig voor de participantenbijdrage en de ontmoetingsdag?	10
Kalender	10

Klik op een titel om naar dat hoofdstuk te gaan

Verslag Ontmoetingsdag 28 september 2019

Zaterdag 28 september, in de Gelderlandfabriek te Culemborg, vond onze jaarlijkse ontmoetingsdag plaats, met als thema: "Hoe presenteer je je als verteller op het wereldwijde web! Welk verhaal vertel jij over jezelf?"

Afscheid en welkom bestuursleden

Saskia Bangma nam als nieuwe voorzitter het stokje over van Esther Kornalijslijper. Esther heeft veel voor de Stichting Vertellen gedaan: zij begon als contactsecretaris, en heeft veel gedaan aan de ontwikkeling van het Vertelplein (samen met Wil Spronck en Walter Roozendaal), wat resulteerde in de oprichting van de Federatie Nederlandse Vertelorganisaties. Vanuit die betrokkenheid nam zij zitting in het bestuur van de federatie, als vertegenwoordiger van de Stichting Vertellen.

Mirjam Mare en Esther Kornalijslijper

Ook namen we afscheid van Wil Spronck. Ook hij heeft heel veel voor de stichting gedaan: penningmeester, webbeheerder en beheerder van de Erwaseens-maildienst — nu het Vertelforum, en hij is voortrekker van de ontwikkeling van de vernieuwde website. Dat laatste proces blijft hij nog begeleiden tot de oplevering van de nieuwe site.

Esther heeft veel gedaan als verbinder tussen mensen, Wil heeft als betrouwbare kracht onmisbaar werk op de achtergrond gedaan.

Mirjam Mare had voor beiden, nog vanuit de tijd dat zij als voorzitter vóór Esther met hen samenwerkte, een cadeautje meegenomen.

Vandaag was het ook tijd om ons bestuur in de nieuwe samenstelling voor te stellen:

v.l.n.r. Esther Kornalijslijper, Peterine Kooijmans, Walter Roozendaal, Saskia Bangma, Chrissy Flohr, Wil Spronck

- Voorzitter: Saskia Bangma (ook contactsecretaris en Wereldverteldag),
- Secretaris: Nog in te vullen,
- Penningmeester a.i.: Peterine Kooijmans (ook de organisatie van Vertelevent en ontmoetingsdagen; Wereldverteldag),
- Algemeen bestuurslid: Walter Roozendaal (nieuwsbrief, website en forum), Chrissy Flohr (website; organisatie Vertelevent en ontmoetingsdagen) en Francine de Graaf.

Francine heeft helaas een flinke blessure en moet daarom voorlopig even verstek laten gaan.

Met drie overgebleven bestuursleden (Saskia, Peterine, Walter), leek het verstandig om het op sterkte brengen van het nieuwe bestuur naar zeven mensen in fasen op te bouwen.

Masterclass door Walter Roozendaal

(Met dank aan Wil Spronck die zijn aantekeningen deelde)

Er waren dit keer geen mensen die hun naam 'in de hoed' hadden gedaan. Daarom werd het meer een collectieve les dan het genieten van de ontwikkelingen van individueel gecoachte vertellers.

In het afgelopen jaar voelde ik me Vertelambassadeur toen ik.....
.....in "mijn" theekoepeltje in het openluchtmuseum Arnhem Anansi vertelde en toelichtte..

1. Uitgangspunt: we dragen gevoelens over vanuit onze emotionele bewogenheid = letterlijk houding en beweging. Vanuit een liefst totale lichamelijke betrokkenheid dragen we onze emoties over, voelt publiek met ons mee.

2. Dus: wanneer ik wil dat mijn publiek zich voor me opent en ontspannen van me gaat genieten is mijn uitgangspunt: ik ontspan me en stel me open voor mijn publiek - en vervolgens open ik mij voor mijn verhaal.

Je neiging vaak het tegenovergestelde: vanuit de begrijpelijke plankenkoorts je concentreren = je aandacht (en blik) vernauwen.

Oefening: wijde open blik en hekje; in twee blikken het publiek begroeten.

Materiaal:

- Walters artikel in 'Vertel! een boekje open over verhalen vertellen', Vertelacademie Netwerk e.a.
Dit is het jubileumboek van de Vertelacademie bij het 10-jarig bestaan. ISBN 978-94-92834-00-3, www.vertelacademie.nl
- Vrijwel hetzelfde artikel staat op de website van de Vertelacademie, bij de aankondiging van zijn workshop *Podiumpresentatie voor vertellers*: <https://www.vertelacademie.nl/campus/na...resentatie>

3. Uit de hoed vist iemand een lijstje met verwante 'emoties' (o.a stoer, bot, brutaal). Met gesloten ogen verbeelden we ons die emotie, en beschrijven hoe die zich lichamelijke kenbaar maakt. Bij bijvoorbeeld 'stoer' waren er mensen die zich stoer hielden (sterke verbreding in schouders en borstkas, maar los van de grond komend) of gewoon stoer wáren (in de eerste plaats sterk geard).

Resultaat: je ontdekt dat iedereen moeiteloos in staat is om persoonlijk vorm te geven aan iedere emotie. Misschien de ene emotie makkelijker dan de andere, maar dat talent hebben we!

Verken dat lichaamsgevoel. Waar zit het, wat doet mee, wat niet etc. En dat gevoel moet je kunnen oproepen voordat de tekst komt, want dat gevoel is de *oorzaak* van je tekst. Vaak zie je bij beginnende vertellers dat de emotie juist ná de tekst pas ontstaat...

Materiaal:

- Machteld Hauer: 'The actor's dance of consciousness', ISBN 9789064038052: een diep doorwrochten beschrijving van o.a. deze oefening: <https://www.theaterboekwinkel.nl/websho...sness.html>
- Walter putte voor deze oefening uit een lijst met ruim 300 emoties --- overigens: de vakterm is *speelbare houdingen* --- uit het Handboek Amateurtheater, in 1990 samengesteld door de Nederlandse Vereniging voor Amateurtheater, uitgave Bohn Stafleu Van Loghum bv, Houten 1990. Dat was een losbladige uitgave waar je je op kon abonneren, die resulteerde in twee meer dan vuistdikke mappen met informatie over alle aspecten van theater. Walter heeft de lijst ingescand, en als pdf toegevoegd aan het verslag, dat hij 30 september 2019 op het Erwaseens forum postte (www.vertelforum.nl) .

4. Wanneer je er van uitgaat dat je expressie van binnenuit komt en vervolgens in houding, beweging en stem zichtbaar wordt, moet je jezelf de kans geven om voortdurend innerlijk te veranderen, zodat je een rijke expressie krijgt.

Oefening: het pilaartje:

Resultaat: je ontdekt dat je je kan *laten treffen* door in de ruimte voor je (eventueel rondom je) in je verbeeldingswereld geplaatste dingen/mensen/processen/gebeurtenissen/... En je laten treffen betekent: zien, horen, ..., ervaren, ...

Totale lichamelijke betrokkenheid speelt hier een belangrijke rol: 'de ogen van de toneelspeler zitten in je buik' = punt waar je je kan laten treffen.

Overigens: NLP gaat uit van drie hoofdzintuigen: horen, zien, lichaamsbeleving (inclusief beleving van de ruimte). Van die drie is er één je voorkeurszintuig, een ander is je tweede redelijk krachtig ontwikkelde zintuig, de derde is vaak een ondergeschoven kindje... Iedereen kan de 'beelden' die je vertolkt dus via een ander zintuig beleven.

In het afgelopen jaar voelde ik me Vertelambassadeur toen ik.....
.....veertien studenten van de PABO enthousiast en sprankelend hun verhaal hoorde vertellen. Het was een toets die ze leuk vonden!

En we konden constateren dat deze manier van acteren eigenlijk heel natuurlijk aansluit bij het gewone dagelijks 'acteren' = reageren op situaties, je afstemmen.

Misschien is het helemaal niet zo moeilijk, maar vooral een kwestie van: niet alsmat doorgaan met de woorden van je vertelling geven, maar *op het moment van je inademing* de ruimte scheppen om eerst het volgende verbeeldingsbeeld op te roepen, je er door te laten treffen, en er dan pas (betrokken en emotioneel rijk) van te getuigen.

We hebben dat o.a. toegepast op de opening van een verhaal. Schijnbaar emotieloze informatie (Er was eens...) kan je als helaas nog kale informatie geven, maar je kan deze ook waarnemen in die ruimtelijk vormgegeven verbeeldingswereld en je er door laten treffen. En ineens ben je *gevoelsmatig betrokken*, ook bij zo'n informatieve opsomming.

Verder ervaar je een verschil in de innerlijke beweging die je maakt: vertellen vanuit de innerlijke beweging van geven, delen, vanuit jouzelf naar je publiek toe. Of vertellen vanuit de omgekeerde beweging: een waarneming op je af laten komen en je er door laten treffen. Toen we dat uitprobeerden met gebaren was er een overeenkomstig verschil: niet aanwijzen, maar met een openend gebaar ruimte maken voor de waarneming, het laten ontstaan van het verbeeldingsbeeld en je er door laten treffen.

Materiaal:

- <https://www.muzemuzette.com/automatisch/vertellen> : Walters website met o.a.
- een downloadbare minigids: [https://www.muzemuzette.com/automatisch... r%20toneel](https://www.muzemuzette.com/automatisch...r%20toneel)
- een discussie die Walter publiceerde op de Wikipedia van de Stichting Vertellen over acteren en vertellen: [http://www.stichtingvertellen.nl/mediaw... _vertellen](http://www.stichtingvertellen.nl/mediaw..._vertellen)

5. Tenslotte hebben we collectief een stukje van een gedicht voorgedragen, waarin je per begrip of zinsdeel een verbeeldingsbeeld kon oproepen:

METAMORFOSE

wij wisten
dat tijd onbarmhartig dóórvreet
als een heel leger
hongerige rupsen

maar niet
dat hij zich eensklaps kon ontpoppen
tot dit moment
vol wonderlijke vlinders

Ellen Warmond — uit 'De huid als raakvlak'

Walter: *Toen ik, inspeland op de situatie en wat mensen vroegen en aandroegen, deze workshop gaf (ik was gelukkig van tevoren gewaarschuwd dat er zich geen mensen voor vertellen uit de hoed hadden opgegeven) --- toen realiseerde ik me dat ik automatisch de belangrijkste kernen van mijn registijl had gegeven. Dat kan natuurlijk ook niet anders 😊...*

In de workshop 'Podiumpresentatie voor vertellers' aan de Vertelacademie werk ik een hele dag veel uitgebreider aan dezelfde onderwerpen: 9 november 2019 geef ik de volgende workshop:

[https://www.vertelacademie.nl/cursusaan... -de-cursus](https://www.vertelacademie.nl/cursusaan...-de-cursus)

En in mijn 'Handboek Podiumpresentatie' behandel ik dit alles ook uitgebreid: Walter Roozendaal: 'Handboek Podiumpresentatie (voor musici, koren en anderen die voor publiek optreden)', Alkmaar 2012, ISBN 978-1-4716-5767-2, [https://www.muzemuzette.com/automatisch... resentatie](https://www.muzemuzette.com/automatisch...resentatie)

Je kan overigens het hele eerste hoofdstuk van dat boek op internet lezen: [http://www.lulu.com/shop/walter-roozend... 39235.html](http://www.lulu.com/shop/walter-roozend...39235.html), klik onder de afbeelding op 'preview'.

Presentatie van de nieuwe website van de Stichting Vertellen

Wil Spronck liet voorbeelden zien van onze nieuwe website, zoals die nu in de maak is. Hij maakte daarvan het volgende verslag:

We hebben ook de eerste demo kunnen geven van onze nieuwe website. Die is nog niet in de lucht, maar we konden de eerste versie die nu werkt laten zien en de reacties waren heel erg positief!

De “overall look-and-feel” is sterk veranderd. Zie het voorbeeld hieronder van de **home pagina**

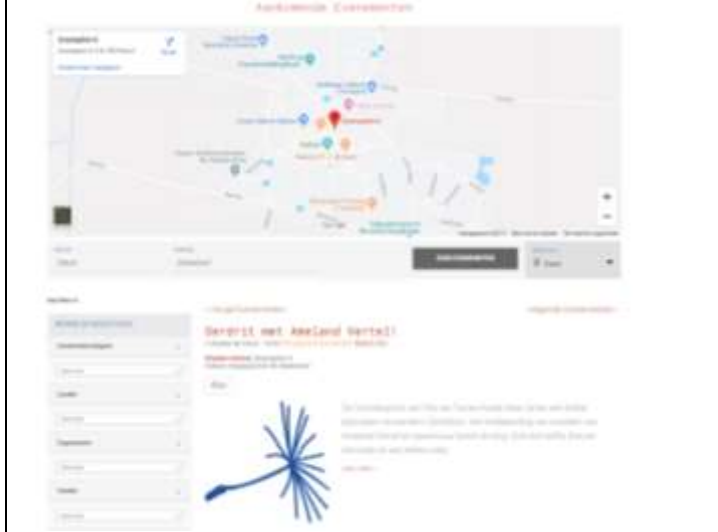
<p>The screenshot shows the top part of the website. At the top is the logo for 'Stichting VERTELEN'. Below it is a navigation menu with items: Home, Vertellers, Agenda, Rondes, Over ons. The main content area features a large image of a tree in a field with the text 'Vertel je verhaal'. To the right of the image is a welcome message: 'Welkom bij Stichting Vertellen' followed by a list of bullet points and a small paragraph.</p>	<p>De kleurstelling is heel anders; het menu is van verticaal links naar horizontaal bovenaan verhuisd; elke pagina heeft links bovenaan een foto of tekening om de blik in eerste instantie vast te grijpen; lettertype en indeling van de pagina's zijn aangepast;</p>
<p>De beginpagina loopt ver door naar beneden. Onder de welkom tekst die je hierboven ziet staan drie kolommen met koppelingen en uitleg naar drie veel gebruikte rubrieken: de Vertellers, Vertelpodia en Vertelkringen. Daaronder drie kolommen met links naar de agenda en helemaal onderaan (zie rechts) de service “pagina” die onderaan elke pagina staat</p>	<p>This screenshot shows the bottom part of the website. It features three columns of text: 'Contact', 'Gegevens', and 'Blijf op de hoogte'. The 'Blijf op de hoogte' column contains a search bar and a red 'Aanmelden' button. Below these columns is a horizontal navigation bar with links: Home, Agenda, Kenneden, LogIn, Contact. At the very bottom is a red footer bar with social media icons for Facebook and Twitter, and the text '© Stichting Vertellen'.</p>

De **Wereldverteldag** service pagina, die we nu op een afzonderlijke website hosten, verhuist naar onze eigen website. De WVD evenementen zul je in de standaard kalender terug vinden (met vermelding WVD!), en de blogs en andere nuttige informatie komen uiteraard ook terug

Natuurlijk besteden we veel aandacht aan onze etalage; de pagina's waarop de participanten zich op onze website voorstellen aan hun publiek. Hiernaast een voorbeeld van een "willekeurige" verteller. Er zijn uitgebreide mogelijkheden om te zoeken ingebouwd; bijvoorbeeld op locatie maar ook op soort van verteller (sprookjes, jeugd, met muziek) zodat jij je goed kunt positioneren.

Waar we ook veel aandacht aan besteden op de nieuwe website is de kalender. Hiernaast zie je een voorbeeld van informatie over een voorstelling. Inclusief een kaart met de locatie en de nodige informatie. De kalender bevat zowel voorstellingen als cursussen en heeft uitgebreide mogelijkheden met filters het zoeken gericht te maken. Een deel van de zoekfilters zie je hiernaast helemaal links op de afbeelding

Onze website is ook goed bruikbaar vanaf je telefoon al zul je dan wat meer naar beneden moeten scrollen.

Op de vraag of we er ook voor zorgen dat de site goed bruikbaar is voor slechtzienden en blinden is het antwoord dat we daar zeker extra zorg aan besteden en we rekenen op jullie kritische medewerking hierbij.

Al met al denken we dat de nieuwe website een flinke verbetering betekent. We zijn technisch weer bij. Hij ziet er veel mooier uit en is veel aantrekkelijker voor publiek en participanten. We denken dat we met de agenda vertellers en geïnteresseerden goed kunnen bedienen. En we bieden voor onze participanten een veel betere etalage waarin zij zich kunnen presenteren dan op onze oude site.

We hebben alle vertrouwen dat we met de nieuwe website weer een hele tijd mee gaan!

We zijn van plan om op het Vertelevent een workshop te organiseren om alle vragen over het gebruik van de website te beantwoorden. We willen eind november of begin december live gaan met de nieuwe website.

In het afgelopen jaar voelde ik me Vertelambassadeur toen ik.....
.....samen met nog drie mensen het verhalenhuis heb geopend. Nu kan ik elke maand vertellen.

Op het Vertelevent zullen we ook aandacht schenken aan het gebruik van het Erwaseens Vertelforum dat we op het Forum van de Vertelacademie hebben ingericht en dat de Erwaseens mailing lijst vervangt.

Workshop Frédérique te Dorshorst (Vertelvrouwe)

Verlag: Chaja Zeegers

Frédérique stimuleerde ons om op zoek te gaan naar 'ons eigen verhaal', het verhaal van onszelf als verteller, in ons bedrijf of in een team. Ze liet ons via een geleide fantasie 'onze schatkamer in beelden' naar boven halen. Met verdiepende vragen gingen we verder op verkenningstocht naar wat ons beweegt, waarom dat ons beweegt en hoe we dat tot uitdrukking brengen, bijvoorbeeld in een team of met kinderen. Langzaam werden de vragen concreter, zoals: Wie is mijn specifieke publiek en via welke kanalen bereik ik mijn publiek?

Frédérique lichtte haar 'wet van een goed verhaal' toe met de drie V's:

- Verhaal (wat, waarom en hoe vertel je)
- Verbinding (met jezelf en met je publiek)
- Vorm (bijvoorbeeld je profielpagina, blog, vlog of Facebookverhaal)

De deelnemers gingen aan de slag om wie ze zijn en wat ze doen op te schrijven. Participanten kunnen zich later dit jaar in de kijker zetten op de nieuwe website van Stichting Vertellen. De nieuwe website gaat eind 2019 live.

Frédérique te Dorsthorst is trainer, coach en verteller: www.vertelvrouwe.nl)

De voorstelling 'Kofferkind' van Katty Wtterwulghe

We sloten de dag af met deze door Wil en Esther gekozen voorstelling.

Katty Wtterwulghe (www.kerkstraat50.com) vertolkt, presenteert, creëert, speelt en schrijft teksten. Sinds 2018 trekt ze rond met haar vertelvoorstelling 'Kofferkind — over de kracht van kinderen van gescheiden ouders', waarin ze haar eigen verhaal aanvult met verhalen uit de wereld van de literatuur, de mythologie en volkscultuur.

Katty verbond al die verhalen vanuit een schitterende emotionele betrokkenheid met veel kracht en vaart. Waarbij ze aan het eind een oproep deed voor een petitie voor een internationale ‘Dag van het Kofferkind’.

Vertelforum

Tip: iedereen kan het forum nu lezen!!

Het heeft ons, en met name Raymond den Boestert (dankjewel!), heel wat kopbrekens bezorgd... Maar het is gelukt: het forum is nu openbaar. Dat betekent, dat als je gaat naar <http://www.vertelforum.nl> je alle berichten kan openen en lezen. Daarmee bieden we aan *alle* vertellers en belangstellenden dus de mogelijkheid om het forum te bezoeken, en de informatie daar te zien. Voorbeelden van de laatste onderwerpen zijn:

- Kerst- en Winterverhalen
- Verhalenvertellen, luisterboek Roosje Weiss
- Vertellers gezocht voor WAARGEBEURD Utrecht op 6 oktober
- Vertelwerkplaats 'Gember en Citroenen' nu ook in Utrecht
- Wereldverteldag 2020
- Wel of geen BTW-vrijstelling aanvragen

We moedigen je graag aan om niet alleen de informatie te lezen, maar je te registreren als lid: dan kan je zelf ook een bericht op het forum zetten, of reageren op wat iemand anders heeft geschreven.

Tip: Een bericht ontvangen wanneer er iets nieuws op het forum staat

Eén van de verschillen tussen het forum en de oude maildienst is, dat je niet overstroomd wordt met berichten, maar zelf bepaalt of en wanneer je er gaat kijken en lezen.

Maar levert de vraag op wanneer het goed is om te gaan kijken... Eén keer per week? Elke dag? Alleen als je er toevallig aan denkt?

In het afgelopen jaar voelde ik me Vertelambassadeur toen ik.....
....in een klein dorp in een muziektent voor 20 mensen een prachtvoorstelling gaf.

Om dat op te lossen kan je instellen, dat je via een mailtje op de hoogte wordt gebracht zodra er een nieuwe bijdrage van iemand is. In het forum heet dat *je abonneren*.

Onderaan het scherm is een gele balk, met o.a. de optie om je op een forum te abonneren.

Let op: het lijkt door dat vinkje misschien of je al geabonneerd bent, maar dat is niet het geval! Het is de knop om je te gaan abonneren — de afbeelding hier is dus verwarrend. Want je denkt misschien dat je automatisch berichten krijgt (het staat toch aangevinkt?) maar het gebeurt niet...

Klik op de tekst *Abonneer op forum* en je ziet de mededeling verschijnen dat je geabonneerd bent.

De tekst in de gele balk verandert dan in *Abonnement op forum opzeggen*, zodat je het abonnement zodra je dat wil ook weer kan beëindigen.

Overigens: wanneer je een onderwerp hebt geopend kan je je op dezelfde manier ook abonneren op dat ene onderwerp. Je wordt dan op de hoogte gesteld wanneer er op dat onderwerp een reactie is binnen gekomen.

En let op: dit levert opnieuw mailtjes op, maar die kan je makkelijk herkennen of overslaan en weggooien als je die binnen ziet komen. En: je krijgt geen nieuwe mailherinneringen tot je het forum opnieuw bezocht hebt. Dus je wordt niet alsmat overstromd met mailtjes 😊.

Van het bestuur

Factuur nodig voor de participantenbijdrage en de ontmoetingsdag?

Wie voor de belastingen een factuur nodig heeft kan die vinden op onze website, op de pagina 'interne stukken': <http://www.stichtingvertellen.nl/interne-stukken> . Daar moet je wel voor inloggen.

In het afgelopen jaar voelde ik me Vertelambassadeur toen ik.....
.....mijn vertelavonturen (dagelijks) beschreef op diverse Sociale Media en bij het programmeren van vertel café Gember & Citroenen.

Kalender

- 25 januari 2020 — Vertel Event Stichting Vertellen.
- 30 oktober t/m 3 november — Amsterdam Storytelling Festival
- Zomer 2020 — Anansi Festival Rotterdam International 2020.

Walter Rozen daal (redactie)
met bijdragen van Wil Spronck en Chaja Zeegers
Stichting Vertellen — www.stichtingvertellen.nl

